

NÁRODNÍ AKREDITAČNÍ ÚŘAD PRO VYSOKÉ ŠKOLSTVÍ
Karmelitská 529/5, Malá Strana, 118 12 Praha 1

Čj.: NAU-58/2022-9

Počet stran: 22

ROZHODNUTÍ

o odnětí institucionální akreditace pro dílčí oblast vzdělávání

Rada Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství zmocněná k vydání tohoto rozhodnutí podle § 83c odst. 2 písm. b) bod 2. zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, tímto podle § 86 odst. 4 a v návaznosti na § 86 odst. 7 a v souvislosti s § 81a odst. 4 písm. a) a c) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů,

**odnímá Mendelově univerzitě v Brně institucionální akreditaci
pro oblast vzdělávání Ekonomické obory a v jejím rámci doktorský typ studijních programů.**

Odůvodnění:

I.

Průběh správního řízení

- [1] Rada Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství (dále jen „Rada Akreditačního úřadu“) zahájila dne 24. března 2022 podle § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední ve věci odnětí institucionální akreditace Mendelově univerzitě v Brně pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* a v jejím rámci bakalářský, magisterský a doktorský typ studijních programů.
- [2] Rada Akreditačního úřadu řízení z moci úřední zahájila na základě kontrolních zjištění uvedených v protokolu o kontrole, vzniklého na základě provedené kontroly dodržování právních předpisů při uskutečňování akreditovaných činností provedené Akreditačním úřadem na Mendelově univerzitě v Brně podle § 84 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů (dále také „protokol o provedené kontrole“ a v případě dané kontroly jen „provedená kontrola“), který má Mendelova univerzita v Brně k dispozici. Rada Akreditačního úřadu shledala, že Mendelova univerzita v Brně nemá v rozporu s požadavky standardů pro institucionální akreditaci (uvedených v nařízení vlády č. 274/2016 Sb., o standardech pro akreditace ve vysokém školství; dále jen „Standardsy pro akreditace“) nastaven funkční vnitřní systém zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi

souvisejících činností a systém jejího vnitřního hodnocení. V důsledku několikanásobného selhání kontrolních procesů nejen na fakultní, ale také na univerzitní úrovni, nebyla Mendelova univerzita v Brně schopna odhalit a odstranit nedostatky, které byly provedenou kontrolou zjištěny. Kontrolní zjištění odhalila, že Mendelova univerzita v Brně nemá dostatečně účinná opatření proti úmyslnému jednání proti dobrým mravům při studiu; zejména proti plagiátorství a podvodům při studiu. Konkrétní důvody uvedené v protokolu o provedené kontrole jsou uvedeny níže v části II. tohoto rozhodnutí v rámci zhodnocení podkladů pro rozhodnutí.

- [3] Mendelova univerzita v Brně zaslala dne 20. dubna 2022 k Oznámení o zahájení správního řízení své stanovisko (vedené pod č.j. NAU-58/2022-2).
- [4] V návaznosti na závěry uvedené v protokolu o provedené kontrole a na základě vyjádření Mendelovy univerzity v Brně ze dne 20. dubna 2022 vypracovali zpravodajové Rady Akreditačního úřadu za institucionální prostředí a pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* zprávy zpravodajů vedené pod č.j. NAU-58/2022-3 a NAU-58/2022-5. V těchto zprávách oba zpravodajové shodně navrhli Radě Akreditačního úřadu odnětí institucionální akreditace pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* a v jejím rámci pro doktorský typ studijních programů a zastavení řízení z moci úřední ve věci odnětí institucionální akreditace pro bakalářský a magisterský typ studijních programů v této oblasti vzdělávání.
- [5] Dne 6. května 2022, respektive dne 11. května 2022 byla Mendelova univerzita v Brně obeznámena s možností vyjádřit se ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu k podkladům rozhodnutí.
- [6] Dne 18. května 2022 Mendelova univerzita v Brně zaslala své stanovisko k nashromážděným podkladům, ve kterém se částečně ztotožnila s návrhy zpravodajů Rady Akreditačního úřadu pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* a za institucionální prostředí, kteří navrhli zastavit řízení o odnětí institucionální akreditace pro bakalářský a magisterský typ studijních programů v rámci oblasti vzdělávání *Ekonomické obory*. Mendelova univerzita v Brně naopak vyjádřila nesouhlas s návrhem na odnětí institucionální akreditace pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* a v jejím rámci doktorský typ studijních programů a dle ustanovení § 66 odst. 2 správního řádu navrhla zastavení řízení v celém rozsahu. Konkrétní argumentace Mendelovy univerzity v Brně je uvedena níže v části II. tohoto rozhodnutí v rámci zhodnocení podkladů pro rozhodnutí.
- [7] Rada Akreditačního úřadu se na svém zasedání č. 5/2021 konaném dne 19. května 2022 usnesla na základě výše zmíněných podkladů na odnětí institucionální akreditace Mendelově univerzitě v Brně pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* a v jejím rámci doktorský typ studijních programů. Část řízení z moci úřední týkající se institucionální akreditace pro bakalářský a magisterský typ studijních programů v dané oblasti vzdělávání není předmětem tohoto rozhodnutí.

II.

Hlavní podklady pro rozhodnutí a jejich zhodnocení

- [8] Podklady, ze kterých Rada Akreditačního úřadu zejména vycházela, byly následující:
- Protokol o provedené kontrole ze dne 20. prosince 2021 vedený pod č.j. NAU-216/2021-10;
 - Stanovisko Mendelovy univerzity v Brně ze dne 20. dubna 2022 k oznámení o zahájení řízení z moci úřední (dokument nazvaný „Vyjádření a návrh na doplnění podkladů rozhodnutí“) vedené pod č.j. NAU-58/2022-2 (včetně 19 elektronických příloh);
 - Zprávy zpravodajů Akreditačního úřadu za institucionální prostředí a pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* vedené pod č.j. NAU-58/2022-3, respektive NAU-58/2022-5;

- Vyjádření Mendelovy univerzity v Brně ze dne 18. května 2022 k nashromážděným podkladům pro rozhodnutí (dokument nazvaný „Vyjádření k podkladům rozhodnutí“) vedené pod č.j. NAU-58/2022-7 (včetně příloh čítajících Směrnice rektora č. 7/2019, prevence a odhalování plagiátů v závěrečných pracích; Směrnice rektora č. 2/2021, prevence a odhalování plagiátů);

[9] Protokol o provedené kontrole ze dne 20. prosince 2021 obsahoval následující zjištění:

a) Na základě kontroly zápisů o konání státních závěrečných zkoušek a obhajob disertačních prací studentů doktorského studijního programu *Economics and Management* se studijním oborem *Business Economics and Management* a doktorského studijního programu *Economics and Management* (oba s výukou v anglickém jazyce) kontrolní komise konstatovala, že u studentky [REDACTED] [REDACTED] (studijní program *Economics and Management* se studijním oborem *Business Economics and Management*, zahájení studia v ak. roce 2017/2018, obhajoba disertační práce 16. 10. 2019) se nepodařilo dohledat žádné publikace vykázané doktorandkou v autoreferátu (tedy 1 publikaci ve sborníku *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis* z r. 2019 a 3 publikace ve sborníku doktorandské konference 5 PEFnet z r. 2017). Součástí dokumentů odevzdaných k obhajobě disertační práce tak nebyl seznam původních a uveřejněných výsledků nebo výsledků přijatých kuveřejnění. Školitel ani komise pro obhajobu disertační práce toto pochybení nezjistili a studentka disertační práci obhájila.

b) Z protokolů o státní doktorské zkoušce a protokolů o přijímacím řízení podle kontrolní komise vyplynulo, že značný počet studentů (v kontrolovaném období akademických roků 2016/2017 až 2021/2022 se jednalo o 14 studentů) absolvuje studium za dobu přibližně o 1 rok kratší, než je standardní doba studia v daných studijních programech.

c) Kontrolní komise rovněž uvedla, že vedení protokolů o obhajobě disertační práce a státní doktorské zkoušce je nejednotné. Kontrolní komise odhalila, že texty některých protokolů neobsahují dostatečné informace o průběhu obhajoby či zkoušky, o odborné rozpravě, o reakcích a úrovni odborného výkonu studenta.

d) Počet přijímaných uchazečů ke studiu v daných studijních programech byl dle zjištění kontrolní komise vyšší než počet předpokládaný v akreditačním spise či stanovený vnitřními předpisy Provozně ekonomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně. Vnitřní předpisy „Podmínky přijetí ke studiu ve studijních programech akreditovaných na Provozně ekonomické fakultě“ pro akademické roky 2016/2017 až 2019/2020 stanovily maximální počet pro přijímání uchazečů do doktorského studijního programu *Economics and Management* pro prezenční i kombinovanou formu studia 25 přijímaných uchazečů. Pro akademický rok 2020/2021 byl předpokládaný počet zapsaných studentů 10 pro prezenční a 20 pro kombinovanou formu studia. V akreditačním spise k doktorskému studijnímu programu *Economics and Management* z r. 2019 se uvádí, že v každém akademickém roce se předpokládá přijetí max. 25 uchazečů v prezenční i kombinované formě studia. Kontrolní komise zjistila, že se však v některých sledovaných akademických rocích ke studiu zapsalo 42, 48 či 50 uchazečů (a do studijního programu s výukou v českém jazyce 9 až 15 uchazečů). Přestože počet disertačních prací vedených jedním školitelem, který je uveden v podkladech vyžádaných ke kontrole, není neúměrný (zpravidla nepřesahuje počet 5 prací na školitele), celkový počet studentů ve studijních programech s výukou v anglickém i českém jazyce se ukazuje být podle kontrolní komise neúměrně vysoký vzhledem ke schopnosti oborové rady adekvátně sledovat a hodnotit kvalitu studia u každého jednotlivého studenta.

e) Zjištěné skutečnosti také podle kontrolní komise ukázaly, že v daných studijních programech byly vytvořeny podmínky, které sice samy o sobě nemusely předpokládat plagiátorství či jiné negativní jevy, pro určité nestandardní počínání ze strany studentů ovšem vytvářely vhodné prostředí. Kontrolní komise uvedla jako příklad vytváření skupin studentů, kteří společně publikovali a shodné články potom vykazovali jako vlastní výsledky ve svých autoreferátech

██████████. K případnému nestandardnímu počínání studentů podle kontrolní komise přispívalo, že v minulosti nebyly stanoveny požadavky, aby odborné výstupy byly publikovány v platformách s dostatečnou odbornou autoritou, popř. v časopisech s mezinárodně garantovanou úrovní.

f) V kontrolovaných dokumentech byl nesprávně uveden název studijního oboru „*Business Management and Economics*“ v rámci původního studijního programu „*Economics and Management*“. V rozhodnutí o udělení akreditace č.j.: MSMT-43188/2012-M3 ze dne 17. října 2012 je uveden název studijního oboru „*Business Economics and Management*“.

[10] Po posouzení výše uvedených zjištění kontrolní komise dospěla k závěru, že na součásti Mendelovy univerzity v Brně byly při uskutečňování vzdělávací činnosti zjištěny nedostatky včetně závažných nedostatků týkajících se obhajob závěrečných prací doktorandů studijních programů, které byly předmětem provedené kontroly. Konkrétně Mendelova univerzita v Brně dle kontrolní komise porušila:

- ustanovení § 47 odst. 4 věty druhé zákona o vysokých školách, podle které disertační práce musí obsahovat původní a uveřejněné výsledky nebo výsledky přijaté k uveřejnění. Studentka ██████████ doložila seznam neexistujících publikací, přesto úspěšně obhájila disertační práci a studium absolvovala;
- své vlastní vnitřní předpisy „Podmínky přijetí ke studiu ve studijních programech akreditovaných na Provozně ekonomické fakultě“ pro akademické roky 2016/2017 až 2019/2020, které stanovují, že přijímací řízení je v doktorském studijním programu *Economics and Management* vypisováno pro prezenční i kombinovanou formu studia s maximálním počtem 25 přijímaných uchazečů. Pro akademický rok 2020/2021 byl vnitřním předpisem stanoven předpokládaný počet zapsaných studentů na 10 pro prezenční a 20 pro kombinovanou formu studia. V akreditačním spise k doktorskému studijnímu programu *Economics and Management* předloženého v roce 2019 se uvádí, že v každém akademickém roce se předpokládá přijetí max. 25 uchazečů v prezenční i kombinované formě studia. V některých sledovaných akademických rocích se však dle zjištění kontrolní komise ke studiu zapsalo 42, 48 či 50 uchazečů (a do studijního programu s výukou v českém jazyce 9 až 15 uchazečů).

[11] V návaznosti na tato zjištění kontrolní komise formulovala doporučení, aby Mendelova univerzita v Brně výrazně snížila počet přijímaných uchazečů ke studiu doktorského studijního programu *Economics and Management* tak, aby bylo fyzicky zvladatelné sledovat a vyhodnocovat kvalitu studia každého studenta oborovou radou. Dále kontrolní komise doporučila rovněž zvýšit transparentnost studia adekvátními požadavky na publikační výstupy a ověřování nejen jejich existence, ale i kvality. V neposlední řadě kontrolní komise doporučila, aby Mendelova univerzita v Brně sledovala a vyhodnocovala kontakt studenta se školitelem a vedla podrobnější záznamy z obhajob disertačních prací tak, aby protokol odrážel skutečný odborný výkon studenta. Kontrolní komise navíc zdůraznila, že se nezabývala otázkou takzvaného překladového plagiátorství a neověřovala původnost obhájených disertačních prací.

[12] V závěru protokolu o provedené kontrole byla Mendelova univerzita v Brně poučena o svém oprávnění dle čl. 5 odstavce 1 Zásad pro výkon kontroly podat proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o provedené kontrole své námítky. Rada Akreditačního úřadu zde zdůrazňuje, že Mendelova univerzita v Brně v souvislosti s protokolem o provedené kontrole nevznesla žádné námítky. Věcný obsah podkladu tak Rada Akreditačního úřadu využila v rámci tohoto řízení v jeho nezměněné podobě. Co se týče formálních náležitostí podkladu, některé informace z protokolu o provedené kontrole musely být znovu ověřeny a pro vlastní rozhodnutí korigovány (týká se počtu přijímaných/zapsaných uchazečů ke studiu uvedených v konkrétních

vnitřních předpisech součásti Mendelovy univerzity v Brně). Některé pasáže protokolu o provedené kontrole obsahovaly neurčitá slovní spojení, nicméně dle dalších indicií v protokolu o provedené kontrole uvedených bylo možné tyto pojmy ihned konkretizovat (např. „v některých akademických rocích“, „ve sledovaném období“, apod.). V jednom případě nebylo jasně uvedeno, z jakého podkladu kontrolní komise při svém výpočtu vycházela (počet studentů, kteří řádně ukončili své studium před skončením standardní doby studia), avšak jednalo se o přílohu předloženou Mendelovou univerzitou v Brně, která byla řádně zařazena do spisu. Rada Akreditačního úřadu tak nevyhodnotila tato formální pochybení jako zásadní, nemožňující prokázání zjištěného stavu, proto bylo možné z podkladu i nadále vycházet.

[13] Mendelova univerzita v Brně ve svém stanovisku k zahájení správního řízení ze dne 20. dubna 2022 (č.j. NAU-58/2022-2) reaguje na důvody, na jejichž základě Rada Akreditačního úřadu přijala usnesení č. 55/2022 k zahájení řízení o odnětí institucionální akreditace pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory*. Své výhrady rozdělila Mendelova univerzita v Brně do dvou okruhů, a to a) prokázání řádného zajištění kvality bakalářských a magisterských typů studijních programů, a b) vyjádření k jednotlivým výtkám a informace o provedených opatřeních.

[14] Mendelova univerzita v Brně nejprve (**k ad a) jejího vyjádření**) podotýká, že všechny důvody uvedené v oznámení o zahájení správního řízení se týkají výhradně uskutečňování doktorského studijního programu *Economics and Management* a v souvislosti s tím zdůrazňuje, že správní řízení by se mělo týkat pouze doktorského typu studijních programů. Na podporu své argumentace Mendelova univerzita v Brně ke svému stanovisku přiložila doklady (resp. odkazy na dokumenty) o řádném zajištění kvality bakalářských a magisterských typů studijních programů, prostřednictvím kterých Mendelova univerzita v Brně ilustruje existenci nastavených procesů zajišťování kvality vzdělávací činnosti v těchto typech studijních programů. Jmenovitě se jedná o tyto doklady:

- Vyhláška děkana č. 1/2020, standardy uskutečňování vzdělávací činnosti na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně, č.j. 18654/2020-191, která nastavuje standardy zajišťování kvality vzdělávací a s ní souvisejících činností (účinná od 1. září 2020);
- Vyhláška děkana č. 2/2020, organizace studia na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně, č.j. 18655/2020-191, která upřesňuje principy organizace studia na fakultě (platná od 1. září 2020);
- Interní metodický pokyn děkana č. 1/2021, postupy správy vzdělávací činnosti na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně – verze 03, které upravují postupy spojené se správou vzdělávací činnosti na této fakultě (účinné od 1. května 2021). V souvislosti s tímto dokumentem Mendelova univerzita v Brně zdůrazňuje, že čtvrtá, připravovaná verze, již bude kompletně pokrývat i doktorský typ studijních programů.

[15] Mendelova univerzita v Brně ve svém vyjádření dále doplňuje, že Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně v rámci bakalářských a magisterských typů studijních programů „zajišťuje kvalitu vzdělávací činnosti a s ní souvisejících činnosti v souladu s právními i univerzitními předpisy a nadále usiluje o její zlepšení“. Toto tvrzení Mendelova univerzita v Brně dokládá následujícím způsobem:

- Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně „v pravidelných intervalech provádí kontrolu naplňování standardů kvality a jejího dalšího zvyšování, což ilustruje pravidelná standardizace reálných vzdělávacích činností“ na těchto dvou typech studijních programů, viz Inovace a standardizace vzdělávání na PEF vol. 1 ze dne 15. července 2020, vol. 2 ze dne 18. ledna 2021, vol. 3 ze dne 14. července 2021 a vol. 4 ze dne 14. února 2022. Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně „tedy nad rámec univerzitních procesů pravidelně a ve větším detailu věnuje pozornost sledování a vyhodnocování kvality uskutečňování vzdělávací činnosti na těchto dvou typech studijních programů, a to nejenom

v národním rámci, ale i v kritériích kvality podle Evropských standardů uskutečňování vzdělávací činnosti“;

- Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně realizuje tematickou kontrolu indikátorů přímo ovlivňujících kvalitu uskutečňování vzdělávací činnosti, jak podle Mendelovy univerzity v Brně prokazuje dokument Vstup do studia na PEF MENDELU ze dne 10. května 2021;
- Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně má nastaven systém kontroly vnitřních administrativních procesů, což podle Mendelovy univerzity v Brně prokazují například Zápisy z jednání Programové rady Provozně ekonomické fakulty ze dne 11. května 2020 a 10. května 2021;
- Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně má také zřízenou Poradní skupinu děkana pro zvyšování kvality vzdělávací činnosti, která dle slov Mendelovy univerzity v Brně „pravidelně vylepšuje uskutečňování vzdělávací činnosti na fakultě napříč ústavy fakulty a slouží zároveň ke sjednocování kvality činností a předávání dobré praxe z uskutečňování vzdělávací činnosti, což dokládají zápisy z jejich jednání (2. 3. 2020, 17. 3. 2020, 14. 5. 2020, 17. 12. 2020, 9. 6. 2021, 25. 11. 2021)“.

[16] Jelikož se Rada Akreditačního úřadu v rámci tohoto rozhodnutí zabývá pouze doktorským typem studijním programů v rámci oblasti vzdělávání *Ekonomické obory*, vzala část ad a) vyjádření Mendelovy univerzity v Brně na vědomí, a dále se jí již v tomto rozhodnutí nezabývala.

[17] Na zjištění kontrolní komise a důvody Rady Akreditačního úřadu pro zahájení správního řízení **(k ad b) jejího vyjádření)**, Mendelova univerzita v Brně reaguje následujícím způsobem. Co se týče obsahových náležitostí disertačních prací a Akreditačním úřadem tvrzeného porušení ustanovení § 47 odst. 4 věty druhé zákona o vysokých školách, podle kterého musí disertační práce obsahovat původní a uveřejněné výsledky nebo výsledky přijaté k uveřejnění, Mendelova univerzita v Brně doplňuje, že v souvislosti s tímto případem bylo zahájeno přijetí nápravného opatření, konkrétně řízení o vyslovení neplatnosti obhajoby disertační práce podle ustanovení § 47c a násl. zákona o vysokých školách. Dále Mendelova univerzita v Brně poskytuje výčet opatření, která byla přijata, aby se možným dalším pochybením tohoto rázu předešlo – došlo k výměně proděkana, který měl v působnosti doktorské studium; byla zavedena povinnost doktorandů odevzdávat spolu se žádostí o vykonání obhajoby disertační práce rovněž separáty publikací; byl vytvořen formulář pro kontrolu publikační činnosti doktorandů žádajících o vykonání obhajoby disertační práce; od zimního semestru 2021 došlo k zpřehlednění organizace doktorského studia zavedením kreditního systému; byl zaveden požadavek na doktorandy, aby si vytvořili mezinárodní identifikátory vědce (ORCID); byla pozastavena činnost dvou školitelů [REDAKCE]; a je plánovaná výměna garantky doktorského studijního programu *Economics and Management*.

[18] V souvislosti s druhým kontrolním zjištěním týkajícím se počtu přijímaných uchazečů Mendelova univerzita v Brně poukazuje na skutečnost, že podle ustanovení § 49 odst. 1 zákona o vysokých školách může vysoká škola stanovit nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů, kteří splnili stanovené podmínky. V návaznosti na to však Mendelova univerzita v Brně podotýká, že ani ona ani její Provozně ekonomická fakulta tento počet nestanovuje, stanovuje pouze „*předpokládaný počet studentů zapsaných do studia*“. Dle Mendelovy univerzity v Brně tedy nelze říci, že by Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně konala v rozporu s vlastními vnitřními předpisy, jak je uvedeno v oznámení o zahájení řízení. Mendelova univerzita v Brně dále vysvětluje, že vyšší míra zapsaných studentů byla v daném období zapříčiněna tím, že díky situaci způsobené pandemií Covid-19 a přechodem přijatých studentů z jednoho období do druhého došlo ke zvýšení počtu studentů zapsaných do studia.

- [19] Mendelova univerzita v Brně následně zdůrazňuje pasáž ze samotné kontrolní zprávy, jež konstatuje, že „počet disertačních prací vedených jedním školitelem, který je uveden v podkladech vyžádaných ke kontrole, není neúměrný“ a dle Mendelovy univerzity v Brně tedy nepřesáhl vnitřními předpisy stanovené limity počtu prací vedených jedním školitelem. Mendelova univerzita v Brně také doplňuje, že v kontextu výsledků provedené kontroly přijala následující opatření: Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně bude nadále přijímat uchazeče ke studiu pouze v počtu uvedeném v akreditačním materiálu a ve vyhlášených podmínkách přijímacího řízení bez ohledu na finální počet zapsaných uchazečů; Mendelova univerzita v Brně sjednotila proces přijímání s procesem přijímání do bakalářských a magisterských studií se zohledněním specifík doktorských studií; a zavedla dotazník směřující ke všem uchazečům o studium, v němž se Mendelova univerzita v Brně dotazuje mimo jiné na to, zda jejich přihlášení se ke studiu zprostředkoval „agent“, a v případě kladné odpovědi i na to, zda po nich agent vyžadoval poplatky a v jaké výši.
- [20] K třetí výhradě Akreditačního úřadu týkající se nejednotného vedení protokolů o obhajobě disertační práce a státní doktorské zkoušky a absence dostačujícího množství informací o průběhu obhajoby či zkoušky Mendelova univerzita v Brně uvádí, že obsahové ani formální náležitosti protokolu o obhajobě disertační práce a státní doktorské zkoušky nejsou upraveny obecně závazným předpisem. Dle názoru Mendelovy univerzity v Brně stávající podoba protokolů obsahuje důležité a podstatné skutečnosti zachycující průběh a výsledek obhajoby disertační práce a státní doktorské zkoušky. Následně Mendelova univerzita v Brně doplňuje, že ke zkvalitnění stávajících zápisů přijala následující opatření: definovala pravidla pro tajemníky u státní doktorské zkoušky a obhajob disertačních prací; zavedla sestavování zkušebních komisí v univerzitním informačním systému a generování tomu příslušných protokolů; poučila zkoušející o tom, jakou podobu má mít záznam o průběhu komisionální zkoušky; a vytvořila odpovídající manuály pro doktorské studenty (i v AJ), školitele, členy oborových rad a zkoušející na komisionálních a státních zkouškách, vč. oponentů disertačních prací.
- [21] Ke čtvrté výhradě týkající se vysoké míry absolventů doktorského studijního programu, kteří studium dokončili v kratší než standardní době studia, Mendelova univerzita v Brně podotýká, že není zřejmé, na základě jakých skutečností byl v protokolu o provedené kontrole počet 14 absolventů, kteří ukončili studium v době kratší, než standardní doba studia (dle slov z protokolu „přibližně o 1 rok kratší“), určen a dle jakých metrik je toto číslo označováno za „značný počet“. Mendelova univerzita v Brně dále dodává, že „pokud student své studijní povinnosti dané studijním programem a právními a univerzitními předpisy splní, není vyloučeno, že dokončí studium v době kratší než standardní doba studia“. Dále Mendelova univerzita v Brně předjímá, že do tohoto počtu byli „patrně zahrnuti dva absolventi, kteří absolvovali v říjnu 3. ročníku (u jedné z nich probíhá řízení o vyslovení neplatnosti obhajoby disertační práce), dále čtyři absolventi s obhajobou v listopadu 3. ročníku, čtyři absolventi s obhajobou v prosinci 3. ročníku a dva absolventi s obhajobou v únoru 3. ročníku (v jednom případě byl již titul odebrán)“. Následně Mendelova univerzita v Brně předložila v tabulce celkové počty absolventů doktorského studijního programu *Economics and Management* a počty absolventů tohoto studijního programu v době kratší než je standardní doba studia (tedy dle Mendelovy univerzity v Brně ve druhém ročníku studia) doktorského studijního programu [pozn. pro přehlednost byla správním orgánem vytvořena tabulka s totožným obsahem jako tabulka Mendelovy univerzity v Brně]:

Akademický rok	Celkový počet absolventů	Z toho absolventů v době kratší než SDS
2021/2022	1	0
2020/2021	18	1 (+7 v ZS 3. ročníku)
2019/2020	11	0 (+2 v ZS 3. ročníku +1 v LS 3. ročníku)
2018/2019	5	1 (+1 v ZS 3. ročníku +1 v LS 3. ročníku)

2017/2018	5	0
2016/2017	1	0
Celkem	41	2

- [22] Mendelova univerzita v Brně dále konstatuje, že celkový počet studentů doktorského studijního programu *Economics and Management*, kteří absolvovali studium v průběhu druhého ročníku, jsou dva, přičemž oba disponují třemi recenzovanými publikacemi. Mendelova univerzita v Brně taktéž zdůrazňuje, že od uskutečňování doktorského studijního programu akreditovaného v roce 2020 Akreditačním úřadem se zvýšily požadavky na publikační činnost doktorandů. Nově jsou v kreditním systému povinnou aktivitou 2 publikace článku vydaného v časopise indexovaném v databázi SCOPUS, bez jejíhož splnění se doktorand nemůže přihlásit k obhajobě disertační práce.
- [23] V souvislosti s obecnou problematikou nastavení funkčního vnitřního systému zajišťování kvality Mendelova univerzita v Brně informuje, že Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně přijala opatření ke zkvalitnění tohoto systému. Za nejvýznamnější opatření v tomto ohledu považuje Mendelova univerzita v Brně implementaci přístupu již uplatňovaného v bakalářských a magisterských studijních programech. V tomto kontextu poukázala Mendelova univerzita v Brně na tři základní předpisy. Jedná se o dva pracovní návrhy vyhlášek děkana *Organizace doktorského studia na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně*, která byla dle vysvětlení Mendelovy univerzity v Brně dříve dána pouze tzv. Modrou brožurou, jež neměla charakter vnitřního předpisu a *Standardy uskutečňování vzdělávací činnosti v doktorských studijních programech na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně* a Interní metodický pokyn děkana *Postupy správy vzdělávací činnosti na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně* účinný od 1. května 2021.
- [24] V závěru svého vyjádření Mendelova univerzita v Brně konstatuje, že implementací jednoznačné definice pravidel pro všechny role související s doktorským studiem dochází ke sjednocení se správou ostatních stupňů studia. Dále Mendelova univerzita v Brně podotýká, že se Provozně ekonomická fakulta snaží „aktivně předcházet a v případě nutnosti postihovat neetické jednání na akademické půdě, o čemž svědčí např. i skutečnost, že je v oblasti akademické etiky velmi aktivní i na mezinárodní úrovni (je zakládajícím členem *European Network for Academic Integrity*)“. Závěrem Mendelova univerzita v Brně taktéž avizuje, že podnikne další kroky, které povedou ke zkvalitnění uskutečňování doktorských studijních programů.
- [25] Rada Akreditačního úřadu se již dále nezabývá námitkami Mendelovy univerzity v Brně k výhradě týkající se obsahu protokolů o obhajobě disertační práce a státní doktorské zkoušce a absence dostačujícího množství informací o průběhu obhajoby, a proto je vzala na vědomí. Zbývající část věcného vyjádření byla vzata v potaz při vlastním rozhodnutí a s uvedenými námitkami se Rada Akreditačního úřadu vypořádá níže v části III. tohoto rozhodnutí.
- [26] Rada Akreditačního úřadu dále vycházela ze zprávy zpravodaje Rady Akreditačního úřadu za institucionální prostředí. Po úvodním shrnutí dosavadního průběhu včetně závěru přijatého Radou Akreditačního úřadu na zasedání č. 2/2022, zpravodaj stručně zrekapituloval reakci Mendelovy univerzity v Brně na oznámení o zahájení správního řízení (NAU-58/2022-2). Zpravodaj uvádí následující: „Mendelova univerzita v Brně se ve svém podání ze dne 20. dubna 2022 obsáhle vyjádřila k jednotlivým kontrolním zjištěním a učinila návrh na doplnění podkladů rozhodnutí, přičemž některá kontrolní zjištění částečně rozporovala a zároveň u všech kontrolních zjištění uvedla výčet již přijatých (v některých případech plánovaných) opatření k nápravě.“.
- [27] Zpravodaj dále konstatoval, že zjištěné závažné nedostatky a další pochybení Mendelovy univerzity v Brně při uskutečňování výše uvedených studijních programů mají institucionální charakter, a proto

[pozn. jako zpravodaj zodpovědný za posouzení institucionálního prostředí] navrhl odnětí institucionální akreditace pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* a doktorský typ studijních programů. Zpravodaj však zároveň dodal, že intenzitu nedostatků uvedených v protokolu o provedené kontrole, které byly navíc částečně korigovány vyjádřením Mendelovy univerzity v Brně, považuje vzhledem k navrhovanému rozhodnutí za hraniční a opatření přijatá Mendelovou univerzitou v Brně k nápravě pokládá za do značné míry adekvátní.

[28] Zpravodaj k závěru vyslovil názor, že „je Akreditační úřad, který uděluje institucionální akreditace pro jednotlivé oblasti vzdělávání a v rámci nich pro jednotlivé typy studijních programů, z povahy věci oprávněn institucionální akreditaci odejmout nejen pro celou oblast vzdělávání, ale také pro jednotlivé typy studijních programů v rámci dané oblasti vzdělávání, byť tento postup není v § 86 odst. 3 zákona o vysokých školách výslovně uveden. Opačný, doslovný výklad zákona o vysokých školách by zjevně vedl k absurdním důsledkům, kdy by podmínky pro udělení akreditace zásadně nekorespondovaly s podmínkami pro její odnětí“.

[29] Zpravodaj Akreditačního úřadu pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* formuloval ve své zprávě obdobné závěry a doporučení [pozn. tato druhá zpráva zpravodaje byla Mendelově univerzitě v Brně zprostředkována dodatečně po odeslání dopisu *Oznámení o nashromáždění podkladů pro rozhodnutí ze dne 6. května 2022*]. Zpravodaj navíc uvedl, že nedostatky zjištěné v rámci provedené kontroly byly systémového charakteru a vypovídají o nesprávném fungování celého systému na univerzitě jako takové, proto nelze bez dalšího říci, že se nedostatky vůbec netýkaly bakalářského a magisterského typu studijní programů. Nicméně zpravodaj s ohledem na další plánovanou kontrolu Mendelovy univerzity v Brně ve smyslu § 84 odst. 1 zákona o vysokých školách, která se bude týkat i bakalářských a magisterských studijních programů, nakonec navrhl odnětí pouze pro doktorský typ studijních programů.

[30] Rada Akreditačního úřadu konstatuje, že oba podklady jsou sice stručnějšího charakteru, nicméně s ohledem na jiné podrobnější podklady, ze kterých bylo možné vycházet a na které sami zpravodajové odkazují, není tato stručnost překážkou pro vlastní rozhodnutí ve věci. Z daných podkladů (zpráv zpravodajů) i přesto vyplývá, že se zabývali stanoviskem Mendelovy univerzity v Brně z 20. dubna 2022 a že tímto stanoviskem nedošlo dle jejich úsudku k odstranění důvodů, pro které bylo s Mendelovou univerzitou v Brně zahájené řízení k přijetí nápravného opatření ve věci institucionální akreditace. Zjištění stavu, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, je navíc povinností zejména kolektivního orgánu před tím, než o věci rozhodne. Konkrétní zdůvodnění, které vedlo Radu Akreditačního úřadu k vydání tohoto rozhodnutí, je důsledně uvedeno v rámci části III. tohoto rozhodnutí.

[31] V návaznosti na nashromáždění podkladů k řízení z moci úřední ze strany Rady Akreditačního úřadu Mendelova univerzita v Brně poskytla Vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 18. května 2022 vedené pod č.j. NAU-58/2022-7, v rámci něhož systematizuje a konkrétněji popisuje své dosavadní argumenty (uvedené ve vyjádření z 20. dubna 2022) doplněné o reakce na zprávy obou zpravodajů a formuluje stanovisko k samotnému správnímu řízení. V rámci tohoto vyjádření Mendelova univerzita v Brně poskytla také dvě směrnice rektora, a to č. 7/2019, prevence a odhalování plagiátů v závěrečných pracích a č. 2/2021, prevence a odhalování plagiátů, kterými podporuje svou argumentaci.

[32] V sekci I. svého Vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 18. května 2022 Mendelova univerzita v Brně k prvnímu závěru týkajícímu se porušení ustanovení § 47 odst. 4 věty druhé zákona o vysokých školách, podle kterého musí disertační práce obsahovat původní a uveřejněné výsledky nebo výsledky přijaté k uveřejnění, uvádí, že se jedná pouze o jednotlivé pochybení. Dle údajů Mendelovy univerzity v Brně byly kontrolovány studijní složky 69 studentů studujících v akademických rocích 2016/2017 až 2020/2021, přičemž pochybení bylo shledáno pouze u jediné

studentky. Z toho důvodu nelze podle Mendelovy univerzity v Brně vyvodit závěr, že by se jednalo o pochybení systémové. Mendelova univerzita v Brně však ujišťuje, že „na základě oznámení o zahájení řízení ze dne 31. ledna 2022 bylo s absolventkou zahájeno řízení podle ustanovení § 47c zákona o vysokých školách o vyslovení neplatnosti obhajoby disertační práce, byla jmenována přezkumná komise a v řízení bude v zákonné lhůtě rozhodnuto“.

- [33] V souvislosti s druhým závěrem kontrolní komise týkajícím se počtu přijímaných uchazečů Mendelova univerzita v Brně argumentuje, že v „Podmínkách přijetí ke studiu v doktorských studijních programech“ uskutečňovaných na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně pro akademický rok 2019/2020 a pro akademický rok 2020/2021 jsou uvedeny „**předpokládané** počty zapsaných studentů“. Rovněž v akreditačním spise z roku 2019 bylo uvedeno, že se v každém akademickém roce „**předpokládá přijetí max. 25 uchazečů v prezenční i kombinované formě studia**“. Mendelova univerzita v Brně zdůrazňuje, že „Podmínky přijetí ke studiu i akreditační spis stanovují pro uvedené akademické roky pouze **předpokládané** počty přijatých, resp. zapsaných studentů“. Dle názoru Mendelovy univerzity v Brně „tedy nelze vyšší počet zapsaných studentů interpretovat jako porušení vnitřních předpisů“. Mendelova univerzita v Brně následně jako ve vyjádření z 20. dubna 2022 zdůrazňuje pasáž z protokolu o provedené kontrole, jenž konstatuje, že počet disertačních prací vedených jedním školitelem, který je uveden v podkladech vyžádaných ke kontrole, není neúměrný a nepřesahuje zpravidla počet 5 prací na školitele. I z této formulace podle Mendelovy univerzity v Brně vyplývá, že „počet zapsaných studentů ke studiu tedy nebyl neúměrně vysoký vzhledem ke schopnosti oborové rady adekvátně sledovat a hodnotit kvalitu studia u jednotlivých studentů“.
- [34] V sekci II. svého Vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 18. května 2022 Mendelova univerzita v Brně poskytuje podrobnější vyjádření k jednotlivým kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o provedené kontrole, přičemž některé již zazněly v rámci vyjádření z 20. dubna 2022.
- [35] K závěru týkajícímu se porušení ustanovení § 47 odst. 4 věty druhé zákona o vysokých školách, kdy u jedné studentky nebyly dohledány publikace vykázané studentkou v autoreferátu, Vysoká škola nad rámec svého vyjádření z 20. dubna 2022 uznává nedůslednost na straně školitele při kontrole publikací studentky a zdůrazňuje, že aktuální opatření přijatá Mendelovou univerzitou v Brně jsou již nastavena tak, aby vylučovala možnost i jednotlivého pochybení.
- [36] K závěru týkajícímu se zjištění, že „značný počet studentů (14) absolvuje studium za dobu přibližně o 1 rok kratší, než je standardní doba studia v daných studijních programech“, Mendelova univerzita v Brně v souvislosti s tímto zjištěním podotýká, že není zřejmé, ze kterých podkladů vyplynul závěr kontrolní komise. Mendelova univerzita v Brně odkázala na údaje o počtech absolventů poskytnuté v rámci stanoviska Mendelovy univerzity v Brně ze dne 20. dubna 2022 (viz bod II.21 tohoto rozhodnutí).
- [37] K závěru týkajícímu se vedení protokolů o obhajobě disertační práce a státní doktorské zkoušce, Mendelova univerzita v Brně namítá, že samotný protokol o provedené kontrole neobsahuje specifikaci protokolů, ze kterých toto kontrolní zjištění vyplývá ani rozpor s právními předpisy. Dále Mendelova univerzita v Brně podotýká, že obsahové náležitosti protokolu o obhajobě disertační práce a protokolu o státní doktorské zkoušce nejsou stanoveny zákonem o vysokých školách, Standardy pro akreditace, ani metodikou Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství. Mendelova univerzita v Brně zdůrazňuje, že kontrolované protokoly obsahují všechny náležitosti podle ustanovení § 18 správního řádu. Mendelova univerzita v Brně dodává, že kontrolní komise sice vytýká Mendelově univerzitě v Brně nedostatečné vylíčení průběhu předmětných úkonů, ale zároveň nespecifikuje rozpor s právními předpisy ani nekonkretizuje výhrady v souvislosti s vytýkanými nejednotnými a nedostatečnými informacemi. Mendelova univerzita v Brně pro

úplnost uvedla, že „kontrolní komise měla také k dispozici zvukové a obrazové záznamy ze státních zkoušek pořízené podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 188/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro vzdělávání a rozhodování na vysokých školách v roce 2020 a o posuzování doby studia pro účely dalších zákonů. Tyto záznamy zachycují průběh obhajob disertačních prací a státních doktorských zkoušek v daném období a uchovávají se po dobu stanovenou zákonem“. Mendelova univerzita v Brně podotýká, že ze samotného protokolu o provedené kontrole nevyplývá, zda se kontrolní komise s těmito záznamy seznámila.

[38] K závěru týkajícímu se počtu přijímaných uchazečů – viz stanovisko Mendelovy univerzity v Brně uvedené v bodě II.18 tohoto rozhodnutí.

[39] K závěru upozorňujícímu na vytvoření takových podmínek ve studijních programech, které vytvářely vhodné prostředí pro určité nestandardní jednání ze strany studentů, Mendelova univerzita v Brně namítá, že „nelze týmovou práci a společné publikování studentů považovat za nestandardní nebo dokonce negativní jev. Naopak vědecká literatura a fragmentace vědy jako takové dokazují, že kvalitních vědeckých výsledků je dosahováno ve vědeckých a zejména interdisciplinárních týmech. Současně platí, že neuvedení (spolu)autora vědecké publikace je plagiátorstvím a neetickým vědeckým chováním. Pokud se autor na publikaci podílí, musí být uveden jako spoluautor“. Dále Mendelova univerzita v Brně podotýká, že příklady textů studentů uvedené v protokolu o provedené kontrole, nejsou shodné, neboť první uváděná stať je dvoustránkový příspěvek na konferenci PEFnet autorů [REDAKCE] z roku 2019. Druhá stať autorů [REDAKCE] má naopak 16 stran a byla zaslána k publikaci 26. srpna 2019 (tedy před konáním PEFnet konference). K tomu Mendelova univerzita v Brně navíc vysvětluje, že „zatímco příspěvek z konference řeší OC (organizational commitment) interakci, tak článek řeší JI (job involvement) interakci. Byť obě statě vychází ze stejných dat, jedná se o dvě rozdílné vědecké analýzy, na kterých se nepodíleli vždy všichni tři autoři“. Mendelova univerzita v Brně tedy zdůrazňuje, že nejde o identické texty a odmítá závěry tohoto kontrolního zjištění.

[40] K závěru, že Mendelova univerzita v Brně nesprávně uvádí v kontrolovaných dokumentech název studijního oboru *Business Management and Economics* v rámci původního studijního programu *Economics and Management*, zatímco v rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o udělení akreditace ze dne 17. října 2012 je uveden název *Business Economics and Management*, Mendelova univerzita v Brně uvádí, že kontrolní zjištění neobsahuje specifikaci podkladů pro toto zjištění ani označení právních předpisů, které byly porušeny. Dle Mendelovy univerzity v Brně, nelze nepřesnost v názvu studijního oboru v jednotlivých dokumentech vyloučit, nejde však o porušení právních předpisů, ale o administrativní chybu v psaní.

[41] V sekci III. svého Vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 18. května 2022 Mendelova univerzita v Brně poskytuje vyjádření ke zprávě zpravodaje za institucionální prostředí. V souvislosti se zprávou zpravodaje Mendelova univerzita v Brně poukazuje na skutečnost, že dle zpravodaje mají zjištěné závažné nedostatky a další pochybení institucionální charakter, avšak v samotné zprávě se neuvádí, „jaké závažné nedostatky byly zjištěny, která jednotlivá ustanovení právních předpisů byla porušena, jaká další pochybení byla zjištěna a na základě jakých skutečností je dovozováno, že tvrzené zjištěné závažné nedostatky a další pochybení mají institucionální charakter a jsou tedy systémové a společné celé univerzitě“. Mendelova univerzita v Brně dále argumentuje, že zpráva zpravodaje se explicitně odkazuje na zápis ze zasedání Rady Akreditačního úřadu ze dne 24. února 2022, který však „není v rámci tohoto správního řízení podle oznámení o zahájení řízení ze dne 24. března 2022 podkladem pro rozhodnutí a není součástí správního spisu“. Mendelova univerzita v Brně také dále konstatuje, že dle protokolu o provedené kontrole se kontrolní komise nezabývala otázkou tzv. překladového plagiátorství a neověřovala původnost obhájených disertačních prací. Není tedy podle ní opodstatněné tvrzení, že „Kontrolní zjištění odhalila, že MENDELU nemá

dostatečně účinná opatření proti úmyslnému jednání proti dobrým mravům při studiu, zejména proti plagiátorství a podvodům při studiu...". V souvislosti s tím Mendelova univerzita v Brně dodává, že ze samotné zprávy zpravodaje nevyplývá, „na základě kterých zjištění a podkladů dospěla Rada k závěru, že univerzita nemá v rozporu s požadavky standardů pro institucionální akreditaci funkční vnitřní systém zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí činnosti, že došlo k selhání kontrolních procesů na fakultní i na univerzitní úrovni, a že univerzita nemá dostatečně účinná opatření proti úmyslnému jednání proti dobrým mravům při studiu, zejména proti plagiátorství a podvodům při studiu“. Mendelova univerzita v Brně v souvislosti k tomu doplňuje, že má nastavena opatření proti úmyslnému jednání proti dobrým mravům, a odkázala na příloženou směrnice rektora č. 7/2019, prevence a odhalování plagiátů v závěrečných pracích a č. 2/2021, prevence a odhalování plagiátů. V souvislosti s návrhem zpravodaje na odnětí institucionální akreditace pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* a doktorský typ studijních programů Mendelova univerzita v Brně odkazuje na protokol o provedené kontrole a konstatuje, že z něho „vyplývají jednotlivé, nikoli systémové nedostatky a nejde o nedostatky závažné“. V návaznosti na výše uvedené Mendelova univerzita v Brně formuluje své stanovisko, že řízení by mělo být zastaveno v celém rozsahu.

[42] V sekci IV. Vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 18. května 2022 Mendelova univerzita v Brně poskytuje vyjádření ke zprávě zpravodaje za *Ekonomické obory*. Mendelova univerzita v Brně obdobně jako v případě výše zmíněné zprávy zpravodaje za institucionální prostředí poukazuje na to, že zápis ze zasedání Rady Akreditačního úřadu ze dne 24. února 2022, na který příslušný zpravodaj odkazuje, není v tomto správním řízení podkladem pro rozhodnutí a není součástí správního spisu. K samotným doporučením zpravodaje Mendelova univerzita v Brně formuluje obdobné stanovisko jako v předchozím případě a požaduje, aby řízení bylo zastaveno v celém rozsahu.

[43] V sekci V. Vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 18. května 2022 Mendelova univerzita v Brně rekapituluje své stanovisko a zdůrazňuje, že kontrola provedená na Mendelově univerzitě v Brně nezjistila závažné nedostatky, které by byly důvodem pro odnětí institucionální akreditace pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory*. Mendelova univerzita v Brně obhajuje funkčnost vnitřního systému zajišťování a hodnocení kvality, který byl od udělení institucionální akreditace dále zkvalitňován, a rozporuje závěry zpravodajů, že odhalená pochybení mají institucionální charakter a jsou tedy systémové podstaty. Mendelova univerzita v Brně zdůrazňuje, že dle závěrů protokolu o provedené kontrole byl zjištěn pouze jeden rozpor s právními předpisy, a to v souvislosti s jednou disertační prací. Na základě toho Mendelova univerzita v Brně rekapituluje dříve uvedené stanovisko k tomuto pochybení, a sice, že se jednalo o jednotlivé, nikoli systémové pochybení, a dodává, že v této věci byly již podniknuty nápravné kroky (řízení o vyslovení neplatnosti obhajoby disertační práce). V souvislosti s druhým vytykaným nedostatkem (vyšším počet přijatých studentů v akademických rocích 2019/2020 a 2020/2021) Mendelova univerzita v Brně upozorňuje na skutečnost, že se nejedná o rozpor s vnitřními předpisy Provozně ekonomické fakulty, neboť tyto stanovily „předpokládaný počet“ zapsaných studentů.

[44] V rámci doložení konkrétního fungování vnitřních kontrolních mechanismů, Mendelova univerzita přiblížila aktuální situaci v doktorském studijním programu *Economics and Management*. Tento studijní program je v současné době v procesu doplnění informací k předložené sebehodnotící zprávě, „kde si rada pro vnitřní hodnocení vyžádala podrobné informace o personálním zabezpečení studijního programu, informace o publikační činnosti akademických pracovníků, zajišťujících studijní program a dále informace o plnění opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Ve věci doktorského studijního programu *Economics and Management* projednala rada pro vnitřní hodnocení první podnět ke kontrole studijního programu dne 13. dubna 2021 a následně byl děkan Provozně ekonomické fakulty vyzván k předložení zprávy o zajišťování kvality tohoto studijního programu. Předloženou zprávu rada projednala 8. června 2021 se závěrem formulovaných doporučení

a zařazením studijního programu do plánu kontrol. Kontrola byla zahájena výzvou ke zpracování sebehodnotící zprávy ze dne 11. března 2022. Zároveň byl děkan vyzván k vyjádření k projednání kontrolní zprávy na 2. řádném zasedání Rady dne 24. února 2022, které rada pro vnitřní hodnocení projednala 15. března 2022. Dále si rada pro vnitřní hodnocení vyžádala předložení vyjádření a dokumentace k uskutečňování všech doktorských studijních programů na Provozně ekonomické fakultě za poslední 3 roky; zprávu projednala na zasedání 12. dubna 2022. O veškerých výše uvedených činnostech jsou vedeny záznamy.“

- [45] V návaznosti na výše uvedené Mendelova univerzita v Brně zdůrazňuje, že funkčnost vnitřního systému zajišťování a hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností je zajištěna, a doplňuje, že tento systém je podrobně popsán na webové stránce univerzity kvalita.mendelu.cz a má oporu ve vnitřních a dalších předpisech (například *Pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností* ze dne 19. srpna 2020; *Akreditační řád Mendelovy univerzity v Brně* ze dne 19. srpna 2020; *Jednací řád Rady pro vnitřní hodnocení Mendelovy univerzity v Brně* ze dne 19. srpna 2020; dále směrnice rektora č. 5/2018, *činnost garanta studijního programu*, č. 6/2018, *interní akreditační komise Mendelovy univerzity v Brně*, ve znění II. změny, č. 7/2018, *postup v případě zániku akreditace studijního programu*; a metodické pokyny rektora: č. 5/2021, *vnitřní standardy pro tvorbu studijních programů*; č. 7/2020, *kontrola a vnitřní hodnocení kvality studijních programů v době platnosti akreditace* ve znění I. změny; č. 4/2019, *tvorba a evidence opatření souvisejících s vnitřním systémem řízení kvality* ve znění I. změny).
- [46] Podle názoru Mendelovy univerzity v Brně, učiněném v úplném závěru jejího Vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 18. května 2022, vzhledem k obsahu podkladů rozhodnutí a všem výše uvedeným skutečnostem „*nebyly kontrolou doktorských studijních programů zjištěny institucionální nedostatky, které by měly charakter závažných nedostatků v činnosti Mendelovy univerzity v Brně, a proto navrhuje, aby řízení bylo podle ust. § 66 odst. 2 správního řádu zastaveno v celém rozsahu*“.
- [47] Rada Akreditačního úřadu se zabývá většinou vnesených námitek Mendelovy univerzity v Brně v rámci vlastního rozhodnutí v části III. tohoto rozhodnutí. Rada Akreditačního úřadu se již s ohledem na Mendelovu univerzitu v Brně přijatá opatření (uvedená v bodu II.20 tohoto rozhodnutí) dále nezabývala závěrem z bodu II.37 tohoto rozhodnutí týkající se vedení protokolů o obhajobě disertační práce a státní doktorské zkoušce. Rada Akreditačního úřadu se v rámci tohoto rozhodnutí také nezabývala nesprávným uváděním názvu studijního oboru v kontrolovaných dokumentech, jelikož se nejednalo o zásadní dokumenty jako jsou například diplom či dodatek k diplomu. K argumentaci Mendelovy univerzity v Brně (uvedené v bodu II.40 tohoto rozhodnutí) však Rada Akreditačního úřadu dodává, že uvádění správného názvu je zásadní pro studijní dokumentaci a pro vykazování údajů v matrice studentů. Rada Akreditačního úřadu však předpokládá, že s narůstající nutnou digitalizací dojde rovněž k přirozenému odstranění těchto písařských chyb.
- [48] V souvislosti s napadením dvou podkladů rozhodnutí, kterými jsou zprávy zpravodajů (viz bod II.41 a II.42 tohoto rozhodnutí) Rada Akreditačního úřadu odkazuje na své zhodnocení obou podkladů uvedené v bodu II.30 tohoto rozhodnutí. Rada Akreditačního úřadu dále k této námitce Mendelovy univerzity v Brně uvádí, že Statut Akreditačního úřadu určuje pro rozhodnutí Rady Akreditačního úřadu jako hlavní podklady, vzniklé z činnosti Akreditačního úřadu, zejména stanovisko hodnotící komise a zprávu příslušného zpravodaje. V případě kontroly dodržování právních předpisů provedené ve smyslu § 84 odst. 1 zákona o vysokých školách pak může být stanovisko hodnotící komise nahrazeno protokolem o této kontrole. Protokol o provedené kontrole byl tedy nejen důvodem pro zahájení řízení z moci úřední ve věci institucionální akreditace Mendelovy univerzity v Brně (jak vyplývá ze zápisu Rady Akreditačního úřadu ze zasedání č. 2/2022), ale stal se rovněž

natolik zásadním podkladem, že nahradil právě stanovisko hodnoticí komise. Podle správního řádu jsou pak dalšími podklady rovněž různá vyjádření či doplnění účastníka řízení. Byť zápis ze zasedání není ve smyslu § 17 součástí správního spisu, a místo toho je jeho obsah propsán v oznámení o nashromáždění podkladů, případně je veřejně dostupný na webových stránkách Akreditačního úřadu, nečiní to z něj hlavní podklad řízení. Závěry Rady Akreditačního úřadu byly přesto součástí oznámení o zahájení řízení, kde byly kompletně převzaty jako vysvětlení, proč Rada Akreditačního úřadu řízení zahájila. Součástí zápisu ze zasedání nebyly ani nové skutečnosti věcného charakteru či korekce protokolu o provedené kontrole, jelikož Mendelova univerzita v Brně nepředložila k protokolu o provedené kontrole své námitky a zástupce Mendelovy univerzity v Brně na zasedání č. 2/2022 konkrétní přijetí nápravných opatření ze strany Mendelovy univerzity v Brně nedoložil. Nad rámec výše uvedeného lze uvést, že zpravodaj ve správním řízení zpracovává dle Statutu Akreditačního úřadu zprávu na základě stanoviska hodnoticí komise, bylo-li zpracováno, zde analogicky na základě protokolu o provedené kontrole. Je pravdou, že na závěry Rady Akreditačního úřadu (a v jednom případě na zápis Rady Akreditačního úřadu) shrnující kontrolní zjištění poukázali oba zpravodajové v rámci shrnutí dosavadního průběhu stavu, do kterého se Mendelova univerzita v Brně dostala, nicméně z jejich zprávy nijak nevyplývá, že by shrnutí závěrů Rady Akreditačního úřadu považovali za jediné závěry, z kterých je nutné vycházet. Tomu ostatně odpovídá i obsah jejich zpráv, kdy používají slova jako „Kontrola zjistila závažné nedostatky“ nebo „VŠ ve svém vyjádření nesouhlasila s některými tvrzeními uvedenými v protokolu“ nebo „některá kontrolní zjištění částečně rozporovala a zároveň u všech kontrolních zjištění uvedla výčet již přijatých“. Rada Akreditačního úřadu z důvodu vlastního posuzování i jiných podkladů v řízení (protokolu o provedené kontrole a zejména obou vyjádření Mendelovy univerzity v Brně) nepovažuje námitku za zásadní, schopnou zdiskreditovat vlastní proces Rady Akreditačního úřadu posuzování důvodů pro přijetí nápravného opatření, proto se již dále touto námitkou nezabývá a přistoupila k vlastnímu rozhodnutí ve věci.

III.

Rozhodnutí ve věci

- [49] Rada Akreditačního úřadu po podrobném projednání věci považuje za závažný nedostatek skutečnost, že Mendelova univerzita v Brně nedokázala předcházet pochybením, ke kterým došlo a která byla zjištěna v rámci provedené kontroly, a v návaznosti na zjištěná pochybení nedokázala předložit včas nápravná opatření, tato opatření byla předložena až se značným zpožděním. Jelikož bylo možné tuto skutečnost prokázat pouze na pochybeních v doktorském typu studijního programu (obhájení disertační práce studentkou, která nesplnila podmínky pro přistoupení k obhajobě; selhání jednotlivých stupňů vnitřních orgánů; ukončení studia za dobu kratší než je standardní doba studia; přijetí, respektive zapsání většiny počtu uchazečů ke studiu oproti údajům uvedeným v akreditační žádosti a ve vnitřní normě), zaměřila se Rada Akreditačního úřadu na přijetí nápravného opatření pouze v souvislosti s institucionální akreditací udělenou pro doktorský typ studijních programů v rámci oblasti vzdělávání *Ekonomické obory*.
- [50] Z pohledu zákona o vysokých školách neobsahuje § 86 taxativní důvody pro přijetí nápravných opatření, a to ani odst. 4, podle kterého se zejména odnímá Mendelově univerzitě v Brně institucionální akreditace pro doktorský typ studijního programu v rámci dané oblasti vzdělávání. Nicméně konkrétně odstavec 7 daného paragrafu stanoví, že Akreditační úřad může akreditaci odejmout i v případě, že na straně vysoké školy, její součástí nebo spolupracující právnické osoby nastaly takové okolnosti, které by odůvodňovaly zamítnutí žádosti o akreditaci. V této souvislosti Rada Akreditačního úřadu konstatuje, že jedním z důvodů, na základě kterého má Rada Akreditačního úřadu v souladu s § 81a odst. 4 zákona o vysokých školách pravomoc neudělit institucionální akreditaci, je neprokázání funkčnosti systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy. Ze strany Rady Akreditačního úřadu vyvstaly pochybnosti o funkčnosti

daného systému Mendelovy univerzity v Brně, respektive její součásti, který nedokáže vždy zcela předcházet (kontrola podmínek připouštění doktorandů k obhajobě a předcházení nekalému jednání ze strany studentů) a zároveň včas reagovat na zjištěná pochybení (nepředložení nápravných opatření v rámci námitek k protokolu o provedené kontrole, předložení nápravných opatření až později po zahájení správního řízení). Zejména lze však konstatovat, že Mendelova univerzita v Brně nespĺňuje standardy podle § 78a odst. 2 písm. a) pro institucionální akreditaci pro danou oblast vzdělávání v daném typu studijního programu, to se týká například některých standardů části první, oddílu A, kapitoly V. Vnitřní systém zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností Standardů pro akreditace (bod 1. prokázání funkčnosti nastaveného systému, bod 4. prokázání stanovení jednoznačného rozdělení zodpovědností v rámci systému zajišťování kvality, viz školitel, proděkan, komise pro obhajobu práce, případně oborová rada, bod 11. zavedení účinných kontrolních procesů a na ně navazující procesy směřující k nápravě zjištěných nedostatků). Podpůrně ke vztahu k individuálnímu studijnímu programu, zejména v návaznosti na body III. 55 až 58 tohoto rozhodnutí, lze poukázat i na nedostatečné naplnění standardu uvedeného v kapitole VI., bodu 3. Standardů pro akreditace (nastavení účinných procesů pro sledování plnění schválených vnitřních požadavků na studijní programy a mechanismy zajišťující případné zjednávání nápravy). Tuto skutečnost se v rámci tohoto rozhodnutí podařilo prokázat v rámci doktorského typu studijních programů v rámci dané oblasti vzdělávání, pro kterou byla udělena institucionální akreditace. Rada Akreditačního úřadu se tak již dále v rámci tohoto řízení nezabývala bakalářským a magisterským typem studijních programů a tyto byly vyčleněny z tohoto řízení a je o nich rozhodnuto zvlášť.

[51] Rada Akreditačního úřadu opřela své rozhodnutí o zjištění, že Mendelova univerzita v Brně nemá v rozporu s požadavky standardů pro institucionální akreditaci dostatečně nastaven funkční vnitřní systém zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a systém jejího vnitřního hodnocení. Z provedené kontroly vyplynulo, že nedošlo pouze k dílčímu pochybení, ale k selhání celého systému kontrolních mechanismů a vnitřních procesů zajišťování kvality zejména na úrovni součásti Mendelovy univerzity v Brně, která uskutečňuje doktorský studijní program *Economics and Management*, na který se především zaměřila kontrolní komise v rámci výše specifikované provedené kontroly. Zjištění sice byla odhalena na jedné ze součástí Mendelovy univerzity v Brně, nicméně institucionální akreditace byla udělena Mendelově univerzitě v Brně jako celku a kontrolní mechanismy na jednotlivých součástech Mendelovy univerzity v Brně nemohou být zcela odloučeny od kontrolních mechanismů Mendelovy univerzity v Brně. Zejména skutečnost, kdy Mendelova univerzita v Brně reagovala na zjištěné nedostatky se značným zpožděním, ukazuje na celouniverzitní narušení kontrolních mechanismů.

[52] První skutečností, která vedla Radu Akreditačního úřadu k výše uvedenému závěru, bylo kontrolní zjištění, že v doktorském studijním programu *Economics and Management* uskutečňovaném Provozně ekonomickou fakultou Mendelovy univerzity v Brně proběhla dne 16. října 2019 obhajoba disertační práce studentky [REDAKCE] [REDAKCE] aniž by bylo možné dohledat publikace vykázané doktorandkou v autoreferátu. Jednalo se o 1 publikaci ve sborníku *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis* z r. 2019 a 3 publikace ve sborníku doktorandské konference PEFnet z r. 2017. Její výsledky nebyly uveřejněné, jak uvedla studentka, a citované publikace neexistují.

[53] Mendelova univerzita v Brně uvedla, že kontrolu splnění předepsaných podmínek přihlášky k obhajobě provádí nejen určený školitel, ale rovněž proděkan příslušné součásti Mendelovy univerzity v Brně. Školitel a proděkan dle informací zástupců dané fakulty Mendelovy univerzity v Brně dále kontrolují publikace uvedené v autoreferátu. V protokolu o provedené kontrole je konkrétně ze zjištění na místě uvedeno, že „Doktorand neodevzdává fyzické kopie článků či abstraktů z konferencí jako přílohu disertační práce, ani je nepředkládá u obhajoby. V současné době se publikace kontrolují tak, že se ověří odkazy na ně uvedené v elektronickém seznamu

publikací, ovšem publikace samotné se fyzicky ani elektronicky neodevzdávají. Po dodání seznamu publikací a vytištěných článků doktorandem se kontroluje spíše to, jestli daná publikace není v predátorském placeném časopise. Přehled publikací doktorandky [REDAKCE] které se komisí nepodařilo dohledat, vypadal dle zástupců PEF věrohodně.“ Z protokolu o provedené kontrole dále vyplývá, že pochybení neodhalila ani komise pro obhajobu disertační práce. Zástupci příslušné součásti Mendelovy univerzity v Brně rovněž pro úplnost doplnili, že „Od akademického roku 2019/20 se publikace evidují jiným způsobem: Odevzdávají se fyzicky na oddělení pro publikační činnost, jejichž pracovníci prověří, zda daná publikace není v predátorském časopise, a pak ji zanesou do systému. V současné době by se tedy nemělo stát, že některou publikaci nelze dohledat. Obzvláště pro zahraniční studenty by bylo obtížné zadávat informace o časopisech přes informační systém. Pro české studenty se to zjednodušilo tím, že knihovna zavedla hlášenku o výsledku (pouze v češtině), kterou student vyplní a pracovníci knihovny si ostatní informace dohledají.“

[54] Jelikož Mendelova univerzita v Brně nepodala proti protokolu o provedené kontrole námítky, brala Rada Akreditačního úřadu informace ohledně práce studentky [REDAKCE] při zahájení řízení z moci úřední za pravdivé. Z uvedených informací nastalé situace vyplynulo, že ani jeden z uvedených vnitřních orgánů v době obhajoby disertační práce doktorandky [REDAKCE] ve skutečnosti kontrolu neprováděl. Pakliže je systém na Mendelově univerzitě v Brně vystaven na vysokém stupni důvěry v školitele, musí k tomu proporcionálně existovat přísnější kritéria kladená na kontrolu prováděnou školitelem. Vnitřní orgány nemohou zodpovědnost přenášet mezi sebou, respektive na nejnižší článek kontrolní hierarchie bez náležitých opatření, tedy nemůže dojít k přenesení vlastní zodpovědnosti plně na školitele, který v daný okamžik (v dané funkci školitele) nevykonává zároveň funkci proděkana, ani funkci kolektivního orgánu, tj. komise pro obhajobu disertační práce. Rada Akreditačního úřadu vzala v potaz informaci, že se nyní evidují publikace jiným způsobem, byly vytvořeny formuláře pro kontrolu publikační činnosti doktorandů žádajících o vykonání obhajoby disertační práce nebo byla zavedena povinnost doktorandů odevzdávat spolu se žádostí o vykonání obhajoby disertační práce rovněž separáty publikací, přičemž tato opatření jsou dle názoru Rady Akreditačního úřadu do budoucna schopna zabránit podobným excesům. Rada Akreditačního úřadu rovněž vzala na vědomí informaci Mendelovy univerzity v Brně, že po zahájení řízení z moci úřední zahájila řízení s paní [REDAKCE] o vyslovení neplatnosti obhajoby její disertační práce, pozastavila činnost dvou školitelů a provedla výměnu proděkana, který měl v působnosti doktorské studium. Radě Akreditačního úřadu však není jasné, proč k těmto opatřením, uvedených zejména v předchozí větě, nedošlo ihned po seznámení se s výsledky provedené kontroly, respektive proč Mendelova univerzita v Brně nevyužila v rámci námitek k protokolu o provedené kontrole možnosti představit Radě Akreditačního úřadu plán těchto opatření. O daných opatřeních byla Rada Akreditačního úřadu informována až 20. dubna 2022, tedy 4 měsíce poté, co obdržela výsledky provedené kontroly. Lze tedy shrnout, že v důsledku několikanásobného selhání kontrolních procesů zejména na úrovni jedné z fakult nebyla Mendelova univerzita v Brně schopna odhalit a odstranit nedostatky, které byly provedenou kontrolou zjištěny. Mendelova univerzita v Brně rovněž nebyla schopna včas reagovat na kontrolní zjištění a předložit návrh nápravných opatření. Rada Akreditačního úřadu však konstatuje, že opatření, která Mendelova univerzita v Brně přijala, se mohou do budoucna projevit jako plně funkční.

[55] Další skutečností, která rovněž vyplynula z provedené kontroly, je zjištění, že počet zapsaných, a tím pádem přijatých uchazečů ke studiu v daném doktorském studijním programu byl vyšší než počet předpokládaný v akreditačním spise či v dokumentu nazvaném *Podmínky přijetí ke studiu ve studijních programech akreditovaných na Provozně ekonomické fakultě* schváleném akademickým senátem této fakulty (dále jen „*Podmínky přijetí*“). Kontrolou pověřené subjekty zjistily, že pro akademické roky 2016/2017 až 2018/2019 (kontrolní komise nesprávně uváděla, jak upozornila Mendelova univerzita v Brně, i akademický rok 2019/2020) stanovují *Podmínky přijetí* vypsaní přijímacího řízení v doktorském studijním programu *Economics and Management* se studijním

oborem *Business Economics and Management* pro prezenční i kombinovanou formu studia s maximálním počtem 25 přijímaných uchazečů. Pro akademický rok 2019/2020 již *Podmínky přijetí* obsahují nově znění, kdy "s ohledem na kapacitní možnosti fakulty" je "předpokládaný počet studentů, kteří se zapíší do prvního ročníku", 25 studentů (souhrnně pro obě formy studia). Pro akademický rok 2020/2021 je stanoveno, že pro studijní program s jeho studijním oborem v anglickém jazyce se předpokládá zapsání 20 pro kombinovanou a 10 pro prezenční formu studia, nově akreditovaný studijní program v anglickém jazyce není v *Podmínkách přijetí* pro daný akademický rok uveden (uváděn je pouze studijní program v českém jazyce, který není součástí posouzení v tomto rozhodnutí). V akreditačním materiálu doktorského studijního programu *Economics and Management* předloženém Akreditačnímu úřadu v roce 2019 se uvádí, že v každém akademickém roce se předpokládá přijetí max. 25 uchazečů v prezenční i kombinované formě studia (příloha D-I žádosti). V některých kontrolní komisí sledovaných akademických rocích, tj. 2017, 2018, respektive 2020 se však ke studiu zapsalo 42 (z 50 přijatých), 48 (z 59 přijatých), respektive 50 (z 56 přijatých) uchazečů.

[56] Rada Akreditačního úřadu se nejprve zabývala námitkou Mendelovy univerzity v Brně, kterou vznesla až ve svém vyjádření ze dne 18. května 2022, že v akreditačním spisu i v *Podmínkách přijetí* bylo pro akademické roky 2019/2020 a 2020/2021 uvedeno, že se jedná o „předpokládaný“ počet přijatých, respektive zapsaných uchazečů. Z toho Mendelově univerzitě v Brně vyplývá, že jí nelze vytýkat nesoulad daného stavu s akreditační žádostí, respektive *Podmínkami přijetí*. Rada Akreditačního úřadu akredituje studijní programy s přihlédnutím k navrhovanému plánovanému počtu uchazečů přijímaných ke studiu (k tomuto počtu posuzuje standard, který stanoví, že celkový počet akademických pracovníků musí odpovídat mimo jiné i předpokládanému počtu studentů). Dále Metodický materiál Akreditačního úřadu č. 60/2017 k povinnosti vysokých škol informovat o změnách při uskutečňování akreditovaných činností stanoví, že vysoká škola je podle § 85 písm. c) zákona o vysokých školách povinna informovat Akreditační úřad o podstatných změnách, které probíhají na dané vysoké škole a které mají nebo mohou mít dopad na uskutečňování akreditovaných činností. Mezi podstatné změny tento metodický materiál zahrnuje mimo jiné změny počtu přijímaných studentů, pokud se jejich počet navýší o více než 50 % ve srovnání s původním údajem. Pakliže akreditační žádost z roku 2019 obsahovala údaj o maximálním počtu zapsaných 25 studentů, byť se jedná o předpoklad, nemohla Rada Akreditačního úřadu při svém rozhodování automaticky počítat s variantou, že předpokládaný počet může být i dvojnásobný, navíc když bylo použito slovo „maximální“. Součástí Mendelovy univerzity v Brně však započala uskutečňovat anglickou verzi žádosti doktorského studijního programu až od akademického roku 2021/2022, který nebyl součástí posuzování kontrolní komisí, ani Radou Akreditačního úřadu.

[57] Mendelova univerzita v Brně ospravedlňuje přijetí 56 studentů do původního doktorského studijního programu s jeho studijním oborem pro akademický rok 2020/2021 situací způsobenou pandemií covid-19. Dle měřítek Akreditačního úřadu se i s ohledem na výše zmíněný standard jedná o podstatnou změnu přesahující více než 50 % původně nahlášeného (respektive v *Podmínkách přijetí* uvažovaného) počtu přijímaných uchazečů (25), kterou nelze relativizovat nepředvídatelností počtu přijatých a zapsaných uchazečů či nastalou pandemickou situací, kdy ze slovo „předpokládaný“ mělo být Akreditačnímu úřadu předem jasné, že bude docházet k navyšování podle aktuální potřeby. Ani tento argument nelze uznat jako důvod pro porušení informační povinnosti ze strany Mendelovy univerzity v Brně vysoké školy. Navíc argumenty Mendelovy univerzity v Brně se týkají pouze zjištěných skutečností z roku 2020 a zcela opomíjejí dlouhodobý trend tohoto počínání. V letech 2017 a 2018 došlo rovněž k 50 % a většímu nárůstu počtu přijatých studentů ke studiu – 50, respektive 59 přijatých uchazečů o studium, přičemž informační povinnost dopadá i na studijních programy se studijními obory akreditované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, které byly nebo jsou po roce 2016 vysokými školami uskutečňovány. V těchto letech byly v *Podmínkách přijetí* jasně uvedeny maximální počty přijímaných uchazečů ke studiu.

- [58] Rada Akreditačního úřadu v této souvislosti dále souhlasí s názorem kontrolní komise. Přestože počet disertačních prací vedených jedním školitelem, který je uveden v podkladech vyžádaných ke kontrole, není neúměrný (zpravidla nepřesahuje počet 5 prací na školitele), celkový počet studentů v doktorských studijních programech s výukou v anglickém i českém jazyce se ukazuje být neúměrně vysoký vzhledem ke schopnosti oborové rady adekvátně sledovat a hodnotit kvalitu studia u každého jednotlivého studenta. Přičemž je nutné počítat s tím, že ne všichni studenti ukončí studium ve standardní době studia a počet zapsaných studentů nebude ve svém součtu čím dál víc odpovídat počtu ukončených studií, ať už řádných či předčasných. Navíc navyšování stavu počtu studentů zapsaných do prvního ročníku vyžaduje nutně od příslušné součásti Mendelovy univerzity v Brně zavést a stanovit přísnější kritéria sledování a hodnocení kvality studia ze strany oborové rady, respektive klást na činnost oborové rady vyšší nároky tak, aby zajistila, že zvýšeným počtem studentů nedojde k poklesu kvality studia v doktorském studijním programu. Z dostupných podkladů není patrné, že by součást Mendelovy univerzity v Brně k podobným opatřením v minulosti přistoupila. Rada Akreditačního úřadu se v tomto ohledu silně přiklání (nyní bez ohledu na porušení informační povinnosti) k doporučením kontrolní komise výrazně snížit počet přijímaných uchazečů ke studiu tak, aby bylo pro oborovou radou, která má povinnost podle § 47 odst. 6 zákona o vysokých školách sledovat a hodnotit studium v doktorském studijním programu, fyzicky zvladatelné sledovat a vyhodnocovat kvalitu studia každého studenta. Mendelova univerzita v Brně se ve stanovisku k zahájení řízení z 20. dubna 2022, tedy až 4 měsíce po vydání závěrů z provedené kontroly a zhruba 5 let od prvního doloženého pochybení, zavázala, že bude součástí Mendelovy univerzity v Brně nadále přijímat uchazeče ke studiu pouze v počtu uvedeném v akreditačním materiálu a ve vyhlášených podmínkách přijímacího řízení.
- [59] Třetí skutečností je kontrolní zjištění, že Mendelova univerzita v Brně nemá dostatečně účinná opatření proti úmyslnému jednání proti dobrým mravům při studiu, zejména proti podvodům při studiu. Rada Akreditačního úřadu zde znovu opakuje, že zjištění sice byla odhalena na jedné ze součástí Mendelovy univerzity v Brně, nicméně institucionální akreditace byla udělena Mendelově univerzitě v Brně jako celku a kontrolní mechanismy na jednotlivých součástech Mendelovy univerzity v Brně nemohou být zcela odloučeny od kontrolních mechanismů Mendelovy univerzity v Brně. Rada Akreditačního úřadu však zdůrazňuje, že se stejně jako kontrolní komise nezabývala překladovým plagiátorstvím.
- [60] Protokol o provedené kontrole v této souvislosti uvádí, že v daných doktorských studijních programech byly vytvořeny podmínky, které sice samy o sobě nemusely předpokládat plagiátorství či jiné negativní jevy, pro určité nestandardní počínání ze strany studentů ovšem vytvářely vhodné prostředí. Kontrolní komise poukázala zejména na vytváření skupin studentů, kteří společně publikovali a shodné články potom vykazovali jako vlastní výsledky ve svých autoreferátech [redacted]. Příkladem může být stať [redacted] PEFnet 2019, 23rd European Scientific Conference of Doctoral Students, Mendel University in Brno; nebo stať [redacted] [redacted] International Journal for Quality Research 2020, Vol.: 14, Issue: 4, Publication Year: 2020. K případnému nestandardnímu počínání studentů podle kontrolní komise přispívalo, že v minulosti nebyly stanoveny požadavky, aby odborné výstupy byly publikovány v platformách s dostatečnou odbornou autoritou, popř. v časopisech s mezinárodně garantovanou úrovní.
- [61] Jelikož Mendelova univerzita v Brně nepodala proti protokolu o provedené kontrole námítky, brala Rada Akreditačního úřadu informace v něm uvedené kvýše uvedené problematice při zahájení řízení z moci úřední za pravdivé. V rámci stanoviska ze dne 20. dubna 2022 na oznámení o zahájení řízení z moci úřední nebylo ze strany Mendelovy univerzity v Brně na toto zjištění nijak reagováno. Mendelova univerzita v Brně reagovala na skutečnost až v rámci svého Vyjádření

k podkladům rozhodnutí ze dne 18. května 2022, tedy téměř 5 měsíců po ukončení provedené kontroly. V daném vyjádření Mendelova univerzita v Brně uvedla, že se nemůže v rámci dvou výše uvedených publikačních výstupů jednat o plagiáty, tedy nejsou shodné, když jeden z výstupů je dvoustránkový příspěvek na konferenci PEFnet autorů [REDAKCE] z roku 2019 a druhá stať autorů [REDAKCE] má naopak 16 stran a byla zaslána k publikaci 26. srpna 2019 (tedy před konáním PEFnet konference). Navíc Mendelova univerzita v Brně doplnila, že „*zatímco příspěvek z konference řeší OC (organizational commitment) interakci, tak článek řeší JI (job involvement) interakci. Byť obě statě vychází ze stejných dat, jedná se o dvě rozdílné vědecké analýzy, na kterých se nepodíleli vždy všichni tři autoři*“. Rada Akreditačního úřadu souhlasí s Mendelovou univerzitou v Brně, že „*nelze týmovou práci a společné publikování studentů považovat za nestandardní nebo dokonce negativní jev*“. Rada Akreditačního úřadu nehodnotí dané zjištění jako přímý důkaz existence závažných nedostatků v činnosti součásti Mendelovy univerzity v Brně, ale jako zjištění, které spolu s dalšími zjištěními poukazuje na to, že kritéria sledování a hodnocení kvality studia Mendelovou univerzitou v Brně dostatečně nestimulovaly studenty doktorského studijního programu k samostatné tvůrčí činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje, jak požaduje § 47 odst. 1 zákona o vysokých školách. Některé prezentované články byly navíc publikovány v platformách s nedostatečnou odbornou autoritou, popř. v časopisech, které se nepodařilo ověřit, přičemž v minulosti nebyly stanoveny požadavky, aby odborné výstupy byly publikovány v platformách s dostatečnou odbornou autoritou, popř. v časopisech s mezinárodně garantovanou úrovní. Součást Mendelovy univerzity v Brně předložila v rámci žádosti o novou akreditaci doktorskému studijnímu programu, poprvé uskutečňovaného v akademickém roce 2020/2021 a v anglickém jazyce v akademickém roce 2021/2022, nové požadavky na doktorandy, které by se mohly projevit jako zcela funkční, například v rámci nově zavedeného kreditového systému je povinností doktoranda publikování alespoň 2 článků v databázi Scopus, apod.

[62] Nad rámec výše uvedeného Rada Akreditačního úřadu uvádí, že za nedostatečně účinná opatření proti podvodům při studiu lze však považovat i prokázanou situaci studenty [REDAKCE] popsanou v bodech III. 52 až 54 tohoto rozhodnutí.

[63] Dalším podpůrným důvodem pro přijetí nápravného opatření se ukázala skutečnost, že v období od akademického roku 2016/2017 do akademického roku 2021/2022 ukončilo studium v daném doktorském studijním programu Mendelovy univerzity v Brně za kratší než standardní dobu studia 14 studentů. V případě posuzovaného doktorského studijního programu je standardní doba studia 3 roky. Zástupci součásti Mendelovy univerzity v Brně při návštěvě na místě uvedli, že „*Ve věci skutečné doby studia ve studijním programu, kdy někteří studenti absolvovali studium za dobu průměrně dvou let, zástupci PEF uvedli, že se jednalo o výjimky. Důvodem mohlo být, že jejich přijetí bylo dohodnuto už v únoru či březnu a od té doby už byli se školitelem v kontaktu, není to však standardní situace*.“ Jelikož Mendelova univerzita v Brně nepodala proti protokolu námítky, a tedy situaci blíže neupřesnila (například doplněním skutečných důvodů daného kratšího studia, nebo reakcí na zjištěný počet studentů), brala Rada Akreditačního úřadu tyto informace při zahájení řízení z moci úřední za pravdivé.

[64] Mendelova univerzita v Brně až ve svém vyjádření k zahájení řízení z moci úřední uvedla, že se tato skutečnost nezakládá na pravdě, a studenti, kteří ukončili své studium za dobu o 1 rok kratší než je standardní doba studia daného doktorského studijního programu, jsou pouze 2. Vyjádření Mendelovy univerzity v Brně, tak jak je formulováno, se sice zakládá na pravdě (skutečně pouze 2 studenti vystudovali za dobu o 1 rok kratší, než je standardní doba studia), nicméně ze slov „přibližně“ uvedených v protokole o provedené kontrole nevyplývá, že kontrolní komise započítala do počtu 14 skutečně pouze studenty s ukončením studia pod nebo přesně za 2 roky studia. Do počtu 14 studentů – jak zřejmě následně i sama součást Mendelovy univerzity v Brně vydedukovala, viz její počty ve stanovisku k oznámení o zahájení správního řízení, bod II.21 tohoto rozhodnutí – jsou započítáni studenti, kteří vystudovali přibližně za 22 až 30 měsíců studia. Těmto

studentům chyběla významná část posledního ročníku studia. Rada Akreditačního úřadu si je vědoma, že situace, kdy student doktorského studia končí za dobu kratší, než je standardní doba studia, není na vysokých školách v České republice ojedinělá, ale vždy musí být tato skutečnost řádně doložena splněním podmínek pro uznání standardní části studia. Rada Akreditačního úřadu k námitce Mendelovy univerzity v Brně, že není patrné, na základě jakých podkladů bylo určeno daných 14 studentů, uvádí, že Rada Akreditačního úřadu vycházela z podkladu předloženého Mendelovou univerzitou v Brně k provedení kontroly. Tento podklad, nazvaný „*Dodatečné podklady ke kontrole doktorského studijního programu „Economics and Management“ uskutečňovaného PEF MENDELU*“ obsahuje seznam všech studentů zapsaných ve výše uvedeném doktorském studijním programu v akademických rocích 2016/2017 až 2021/2022 včetně vyznačení data absolvování studijního programu, nebo případného přerušení nebo nestandardního ukončení jejich studia.

- [65] Rada Akreditačního úřadu vzala na vědomí informaci Mendelovy univerzity v Brně ke studentům, kteří ukončili řádně studium ve 2. ročníku studia, kdy u jednoho z nich probíhá řízení o vyslovení neplatnosti obhajoby disertační práce. Z dalších 10 Mendelovou univerzitou v Brně uváděných studentů byl jednomu již odebrán titul. Rada Akreditačního úřadu poukazuje tímto podpůrným důvodem na skutečnost, že vnitřní systém zajišťování kvality může být ohrožen i dalšími skutečnostmi, kterými by se měla Mendelova univerzita v Brně řádně věnovat. S ohledem na důvody pro odnětí akreditace uvedené v předchozích bodech tohoto rozhodnutí a důvod uvedený v bodu III. 66 tohoto rozhodnutí, který má návaznost na tyto předchozí body, se již Rada Akreditačního úřadu dalším dokazováním v této věci nezabývala. Tato skutečnost však bude ze strany Rady Akreditačního úřadu nadále sledována.
- [66] Rada Akreditačního úřadu obecně k výše uvedeným zjištěním konstatuje, že Mendelova univerzita v Brně měla možnost v rámci podání námitek proti kontrolním zjištěním a později i v rámci případného vyjádření k nashromážděným podkladům rozhodnutí, respektive případně i k zahájení řízení z moci úřední doložit, jaká opatření přijala, aby k výše uvedeným situacím nemohlo již dojít. Námitky k protokolu o provedené kontrole nebyly podány. Zástupce na zasedání Rady Akreditačního úřadu č. 2/2022 nemohl k plánovanému řízení se studentkou [REDAKCE] s ohledem na povinnost mlčenlivosti a všeobecných zásad dobré správy sdělit bližší informace a dále nastínil, že konkrétnější nová opatření na úrovni vnitřního zajišťování kvality jsou v jednání (opatření se týkají zejména státních doktorských zkoušek a obhajob disertačních prací a dodržování předpisů týkajících se publikací doktorandů, ale také požadavků na školitele; tato opatření nebyla na zasedání konkrétně doložena). Mendelova univerzita v Brně poskytla další informace ve stanovisku z 20. dubna 2022 a konkrétnější a pro účely tohoto správního řízení zásadnější nápravná opatření až v rámci Vyjádření k podkladům rozhodnutí dne 18. května 2022, tedy se značným zpožděním. Přestože Rada Akreditačního úřadu řadu nových opatření považuje za schopné být plně funkční k předcházení provedenou kontrolou zjištěných skutečností do budoucna, není jasné, proč tato opatření nebyla představena mnohem dříve.
- [67] Jelikož byly kontrolovány studijní programy jen jedné součásti Vysoké školy, omezila se Rada Akreditačního úřadu na přijetí nápravného opatření pouze vůči jedné z oblastí vzdělávání, na kterou se tato součást Mendelovy univerzity v Brně zaměřuje a v jejímž rámci byly studijní programy kontrolovány (tj. *Ekonomické obory*). Jelikož se zjištění týkala primárně doktorského studijního programu, omezila se Rada Akreditačního úřadu na přijetí nápravného opatření pouze vůči doktorskému typu studijních programů. Kontrola bakalářských a magisterských studijních programů bude součástí další plánované kontroly ve smyslu § 84 odst. 1 zákona o vysokých školách na Mendelově univerzitě v Brně. Nicméně Rada Akreditačního úřadu již nyní konstatuje, že kontrolní mechanismy a další vnitřní nastavení kvality bakalářských a magisterských studijních programů jsou od počátku více propracované. I z toho pohledu bude vhodné, aby na oprávnění uskutečňovat doktorské studijní programy dohlížela Rada Akreditačního úřadu skrze akreditační

proces, než bude možné zcela prokázat, respektive ověřit funkčnost nastavených nových opatření přijatých ke zkvalitnění uskutečňování doktorských typů studijních programů.

[68] Rada Akreditačního úřadu zároveň konstatuje, že zákon o vysokých školách nerozlišuje mezi „systémovými“ a „individuálními“ nedostatky či pochybeními při uskutečňování akreditovaných činností. V § 86 zákona o vysokých školách, kterým je Akreditační úřad vázán při rozhodování o nápravných opatřeních, se rozlišují toliko „nedostatky“ a „závažné nedostatky“. Posouzení povahy závažnosti zjištěných nedostatků je v pravomoci Akreditačního úřadu. Akreditační úřad je v souladu s § 86 odst. 4 zákona o vysokých školách povinen rozhodnout o odnětí institucionální akreditace pro ty oblasti vzdělávání, ve kterých zjistil závažné nedostatky. Je nepochybné, že zjištěné skutečnosti v činnosti Mendelovy univerzity v Brně v oblasti vzdělávání *Ekonomické obory* mají povahu závažných nedostatků. Prokázané závažné porušení právních předpisů při studiu studentky ██████████ bylo umožněno selháním kontrolních mechanismů vnitřního systému zabezpečování kvality na Mendelově univerzitě v Brně. Funkčnost tohoto systému je nezbytnou podmínkou pro institucionální akreditaci.

[69] Rada Akreditačního úřadu se dále zabývala možností odložit vykonatelnost případného pravomocného rozhodnutí. S ohledem na skutečnost, že odnětím institucionální akreditace pro dílčí oblasti vzdělávání a v jejím rámci pro doktorský typ studijního programu nebude ohroženo uskutečňování samotného studijního programu, který se odnětím bude automaticky považovat za studijní program akreditovaný na dobu 3 let, a odnětí institucionální akreditace tak nebude mít přímý vliv na stávající studenty, rozhodla se Rada Akreditačního úřadu vykonatelnost rozhodnutí neodkládat.

[70] Rada Akreditačního úřadu na základě výše uvedeného (posouzení nedostatků uvedených v bodech III. 51 až 62, 66 a 68 tohoto rozhodnutí) konstatuje nenaplnění standardů uvedených v části první, oddílu A (Požadavky na institucionální prostředí), kapitole V. (Vnitřní systém zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností), bodu 1., 4. a 11. Standardů pro akreditace týkajících se zejména funkčnosti nastaveného systému zajišťování kvality, jednoznačného rozdělení zodpovědností v rámci tohoto systému, průběžného vyhodnocování jeho funkčnosti a s tím související zdokonalování tohoto systému a zavedení účinných kontrolních procesů schopných nejen předcházet negativním vlivům, ale rovněž přijímat bez prodlení adekvátní opatření k nápravě zjištěných nedostatků, které nešlo předem předjímat, a podpůrně ke vztahu k individuálnímu studijnímu programu, zejména k bodům III. 55 až 58 tohoto rozhodnutí, i standard uvedený v kapitole VI., bodu 3. Standardů pro akreditace (nastavení účinných procesů pro sledování plnění schválených vnitřních požadavků na studijní programy a mechanismy zajišťující případné zjednávání nápravy). Nenaplnění těchto standardů je jedním z důvodů, proč nemůže být podle § 81a odst. 4 písm. a) zákona o vysokých školách udělena institucionální akreditace, přičemž toto zjištění v průběhu uskutečňování institucionální akreditace může v souladu s ustanovením § 86 odst. 7 zákona o vysokých školách být samo o sobě důvodem pro přijetí nápravné opatření v podobě odnětí institucionální akreditace. Dané spojení obou paragrafů rovněž dopadá i na konkrétní typ studijních programů (viz znění § 81a odst. 4 písm. a) zákona o vysokých školách). Obsah zmíněných standardů má přirozenou návaznost i na důvod uvedený v § 81a odst. 4 písm. c) zákona o vysokých školách.

[71] Rada Akreditačního úřadu tak v souladu podle § 86 odst. 4 v souvislosti s § 86 odst. 7 a § 81a odst. 4 písm. a) a c) zákona o vysokých školách a v souvislosti s výše uvedenými závěry (viz III. 68. tohoto rozhodnutí) rozhodla o odnětí institucionální akreditace Mendelovy univerzity v Brně pro oblast vzdělávání *Ekonomické obory* a v jejím rámci pro doktorský typ studijních programů, a proto se vydává toto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 83c odst. 4 zákona o vysokých školách podat odvolání k Přezkumné komisi Akreditačního úřadu, která o něm bude rozhodovat, a to do 15 dnů ode dne jeho oznámení (§ 83 odst. 1 správního řádu) prostřednictvím Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství, Karmelitská 529/5, Malá Strana, 118 12 Praha 1.

V Praze dne 19. května 2022

JUDr. Ivan Barančík
PHD.

Digitálně podepsal
JUDr. Ivan Barančík
PHD.
Datum: 2022.06.29
10:51:58 +02'00'

JUDr. Ivan Barančík, PhD.
předseda Národního akreditačního úřadu
pro vysoké školství

Účastník řízení: **Mendelova univerzita v Brně**, se sídlem Zemědělská 1, 613 00 Brno,
IDS: 85ij9bs

Vypraveno dne: 29. června 2022